

CYFARFOD	Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd
DYDDIAD	Tachwedd 2022
TEITL YR ADRODDIAD	Darpariaeth Dysgu a Datblygu i Aelodau
PWRPAS	Rhoi diweddariad o'r ddarpariaeth <i>Dysgu a Datblygu</i> i Aelodau, gan amlygu llwyddiannau, sialensiau a datblygiadau
ARGYMHELLIAD	Gwahoddir y Pwyllgor i ystyried y trefniadau hyfforddiant presennol, ac awgrymu unrhyw deitlau neu gefnogaeth ychwanegol yr hoffent i'r tîm <i>Dysgu a Datblygu'r Sefydliad</i> ei ddarparu
AWDUR	Carey Cartwright (Rheolwr <i>Dysgu a Datblygu'r Sefydliad</i>)

1. TROSOLWG

Mae wedi bod yn gyfnod o newid sylweddol a pharhaus o ran darpariaeth Dysgu a Datblygu. Roedd hyn yn bennaf oherwydd yr argyfwng Covid ble (fel y nodwyd mewn adroddiadau blaenorol) bu'n rhaid atal rhag cynnal unrhyw hyfforddiant wyneb i wyneb am gyfnod, a bu'n anrffod datblygu dulliau amgen e.e. hyfforddiant rhithiol ('o bell'). Cyfyngwyd y nifer o ddigwyddiadau a gynhaliwyd am beth amser, ond hefyd roedd y rhaglen ddysgu yn ysgafnach wrth ddod i ddiwedd y tymor etholiadol.

Bu cynllunio manwl i baratoi rhaglen ar gyfer y tymor etholiadol newydd gyda sesiynau anwytho cynhwysfawr a chyfres o ddigwyddiadau (yn cychwyn gyda'r blaenoriaethau uchaf) yn ei dilyn.

Yn hanesyddol, darparwyd rhaglen ddatblygol lawn yn cynnwys sesiynau hyfforddiant ac elfennau datblygol eraill megis gweithdai, cymhelliant (*coaching*), mentora ac e-ddysgu, yn ogystal â rhaglen ar gyfer datblygu'r Arweinyddiaeth. Erbyn hyn rydym eto'n cynnig digwyddiadau hyfforddi wyneb i wyneb wedi eu cydbwysu gyda digwyddiadau rhithiol ('o bell') er mwyn gallu cynnig yr un ystod o gyfleoedd datblygol.

Rydym wedi ymgynghori'n fanwl ar gynnwys ac arddull dysgu'r rhaglen hyfforddiant ar gyfer 2022/23, er mwyn cynnig amrywiaeth briodol o deitlau perthnasol o ansawdd uchel.

Llwyddiant y rhaglen yw cefnogi Aelodau Etholedig i gyflawni eu rôl yn effeithiol, ac mae'r rhaglen yn cynnwys teitlau *craidd* (sy'n cael eu hadnabod gan Swyddogion yn bennaf) a theitlau *datblygol* ble mae cyfle i Aelodau ystyried eu hanghenion dysgu a datblygu personol eu hunain.

2. DIGWYDDIADAU DATBLYGOL

2.1 Rhaglen Hyfforddiant

Mae rhaglen hyfforddiant 2022-23 (Atodiad 1) yn nodi'r amrediad o ddigwyddiadau datblygol a gynhaliwyd ers Mai 2022 hyd at y presennol (ac ymlaen at ddiwedd Mawrth 2023).

Gwelir bod rhaglen brysur o ddigwyddiadau gyda ffocws gychwynol ar hyfforddiant sy'n allweddol ar gyfer cyflawni rôl e.e. **Y Cod Ymddygiad, Rhiantu Corfforaethol**, ar gyfer eistedd ar bwyllgorau penodol e.e. **Hyfforddiant i Aelodau'r Pwyllgor Cynllunio**, ac hefyd teitlau megis **Arwain yn Ddiogel a Diogelwch Personol** sy'n cyfarch iechyd a lles Aelodau. Hoffem bwysleisio pwysigrwydd mynychu sesiynau, yn arbennig teitlau craidd e.e. **Cydraddoldeb**.

Mae niferoedd mynychu wedi bod yn amrywiol iawn, er ein bod yn cynnig dewis o ddyddiadau er mwyn rhoi hyblygrwydd. Mynychodd nifer fawr o Aelodau'r sesiwn **Categori Ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg**, ond mae'r ymateb yn siomedig i rai teitlau eraill e.e. **Diogelu Plant ag Oedolion** – gyda dim ond 12 wedi cofrestru i'r sesiwn ar 9fed o Dachwedd ac 8 ar 16eg o Dachwedd. (Rydym yn deall bod y Cyngh. Elin Walker Jones yn bwriadu anfon neges i nodi pwysigrwydd yr hyfforddiant Diogelu, er mwyn deall y gwaith cefndirol allweddol sy'n digwydd yn yr Adran.)

Dylid nodi bod cynnwys yr hyfforddiant **Arwain yn Ddiogel a Diogelwch Personol** dan ofal Catrin Love wedi ei addasu yn sgil y sefyllfa sydd ohoni. Hoffem annog pob Aelod na fynychodd un o'r sesiynau cyntaf i wneud pob ymdrech i fynychu'r rhai sydd wedi eu rhaglennu at fis Ionawr 2023.

Mae'n bwysig rhannu'r neges eto bod y sesiynau hyfforddi yn cael eu cynnig am reswm h.y. helpu Aelodau i gyflawni eu rôl yn fwy effeithiol pan yn cynrychioli eu hetholwyr. Dylid nodi eu bod yn gyfle i Aelodau sydd wedi dychwelyd, adnewyddu sgiliau a gwybodaeth ('refreshers'), ac hefyd yn dysgu am y gwaith diweddaraf sy'n mynd ymlaen yn yr Adrannau.

2.2 Cymhelliant a Mentora

Mae sesiynau cymhelliant a mentora yn parhau i fod ar gael, gyda sawl Aelod yn manteisio arnynt.

3. EDRYCH I'R DYFODOL

3.1 Teitlau Datblygol

Gellir gweld o'r rhaglen (Atodiad 1) bod rhaglen gynhwysfawr yn ei lle.

Yn ogystal â'r rhaglen uchod, datblygir sesiynau ychwanegol mewn ymateb i ofyn. Un esiampl yw hyfforddiant **Cyfrwngau Cymdeithasol** a fydd yn cynnwys *defnyddio gwefannau cymdeithasol* gyda ffocws ar yr egwyddorion sylfaenol, a'r hyn i'w wneud/peidio ei wneud yn sgil bwlio ayyb. Mae hyn wedi codi gan nifer o'r Aelodau mewn sgwrs dros banded. Bydd gwahoddiad yn mynd allan unwaith y byddwn wedi cytuno ar fanylion y cynnwys a threfniadau ymarferol gyda'r darparwr.

3.2 Datblygu'r Arweinyddiaeth

Mae'r Cabinet wedi ymrwymo i raglen ddatblygol i uchafu ei effeithiolrwydd fel arweinyddion unigol ac fel tîm.

3.3 Adolygiadau Datblygu Personol

Bydd gwahoddiad i Aelodau fanteisio ar sesiwn adolygiad personol gydag arbenigwr Dysgu a Datblygu, i drafod eu hanghenion hyfforddiant/datblygol a llunio rhaglen ddatblygol personol. Gallai hyn fod o ddiddordeb arbennig i Aelodau newydd. Bydd y gwahoddiad yn cael ei anfon at Aelodau i'w hysbysu o'r trefniadau maes o law.

4. HERIAU

4.1 Niferoedd Mynychu

Fel y nodwyd yn 2.1 mae niferoedd mynychu (hyd yn oed gydag opsiynau technolegol) wedi bod yn siomedig ar gyfer rhai o'r teitlau, ac bod angen eto pwysleisio'r budd a manteision personol.

4.2 Defnyddio Technoleg i Ddarparu Hyfforddiant

Er nad yw'r arddull dysgu rhithiol ('o bell') yr un mor effeithiol i bawb, mae'r dechnoleg wedi datblygu ac esblygu yn aruthrol yn y blynyddoedd diwethaf, gan wella profiadau dysgu ac uchafu ei effeithiolrwydd. Mae dysgu rhithiol ('o bell') wedi sefydlu ei hun erbyn hyn, a bydd yn elfen allweddol o bob rhaglen dysgu a datblygu (ochr yn ochr gyda dysgu 'traddodiadol') yn y dyfodol. Mae manteision amlwg o ran mynediad 'unrhyw amser - unrhyw le' i'r dysgu (os yw'r dechnoleg yn caniatáu), ac mae hefyd yn lleihau amser teithio i Aelodau yn ogystal â chyfrannu at yr agenda gwyrdd drwy dorri ar filltiroedd teithio.

Rydym wedi arbrofi gyda recordio fideo o sesiynau dysgu (fersiynau Cymraeg a Saesneg) fel bod Aelodau'n medru edrych yn ôl arnynt, neu'n medru cael mynediad atynt os nad oeddent wedi medru mynychu'r sesiwn 'byw'. Tra bo'r recordiadau yn adnodd hwylus 'wrth gefn' - ni ddylent gymryd lle'r sesiynau byw. Gall hyn hefyd achosi problem o ran cofnodi, gan nad oes tystiolaeth bod unigolyn yn bresennol am y sesiwn cyfan.

Pwynt arall yw cyfraniadau / ymgysylltiad mewn sesiynau, gyda nifer o Aelodau yn mynychu heb droi camerâu ymlaen. Dylid nodi bod hyn yn anodd i hyfforddwyr gan na fedrent weld nac asesu ymateb, ac mae hefyd yn fater o gwrteisi a pharch i'r sawl sy'n cyflwyno. Felly hoffem nodi pwysigrwydd cael camerâu ymlaen yn ystod y sesiynau.

4.3. Casglu Adborth – Mesur Effaith

Mae casglu adborth wedi sesiwn hyfforddi yn eithriadol o bwysig i ni fel Gwasanaeth er mwyn dysgu a gwella ein darpariaeth yn barhaus. Gofynnir i Aelodau gwblhau'r ffurflen adborth yn dilyn pob sesiwn datblygol. Mae modd gwneud hyn yn electroneg (neu drwy ddulliau eraill), ac hoffem annog pob aelod i rannu sylwadau ac awgrymiadau.

4.4 Ymateb y Gwasanaeth Dysgu a Datblygu'r Sefydliad

- Parhau i gasglu tystiolaeth am rwystrau i Aelodau fanteisio ar gyfleoedd datblygol er mwyn cynyddu niferoedd mynychu
- Parhau i ddatblygu'r arddull dysgu rhithiol ('o bell') a threialu meddalwedd/technegau newydd
- Monitro defnydd o recordiadau fideo sesiynau dysgu er mwyn sicrhau nad yw'n cael ei weld fel rhywbeth sy'n cymryd lle mynychu sesiynau 'byw'
- Cefnogi Aelodau i gael mynediad rhwydd i ddysgu trwy dechnoleg
- Gwahodd Aelodau i amlygu 'bylchau' yn y ddarpariaeth Dysgu
- Teilwrio rhaglenni dysgu i anghenion unigolion a grwpiau
- Cynnig cefnogaeth ymgynghorol bersonol i lunio rhaglenni unmigol (Adolygiadau Datblygu Personol)
- Darparu profiadau dysgu gwerthfawr

5. RHAGLEN HYFFORDDIANT 2022/23

Mae'r rhaglen hyfforddiant ar gyfer 2022/23 yn parhau i esblygu. (Atodiad 1).

Mae'r teitlau yn rhaglen yn seiliedig ar:-

- Awgrymiadau gan Swyddogion ac Adrannau am eu meysydd arbenigol
- Awgrymiadau gan Aelodau (meysydd ar gyfer datblygiad personol yn ogystal â grwpiau)

Gwahoddir y Pwyllgor i ystyried y rhaglen bresennol a chynnig awgrymiadau am feysydd/teitlau ychwanegol i'w cynnwys.

Gwahoddir y Pwyllgor hefyd i ystyried trefniadau hyfforddiant ac awgrymu unrhyw gefnogaeth ychwanegol fuasai'n galluogi Aelodau i fanteisio ar gyfleoedd datblygol, a'u hannog i gymryd cyfrifoldeb dros eu dysgu eu hunain.

RHAGLEN DATBLYGU AELODAU ETHOLEDIG

ELECTED MEMBERS' DEVELOPMENT PROGRAMME

ATODIAD 1

2022/23

Dyddiad ac amser / <i>Date and time</i>	Digwyddiad / <i>Event</i>	Dull Dysgu / <i>Learning Method</i>	Arweinwyr / <i>Leaders</i>
Mai 10 + 11 May	Diwrnod Croeso / Welcome Day	Hybrid	Amrywiol
Mai 30 May (10:00 – 11:00)	Cyflwyniad i Gynllunio / Introduction to Planning (Holl Aelodau / All Members)	Rhithiol / virtual	Gareth Jones/Keira Sweeney/Rebeca Jones
Mehefin 6 June (2:00 – 3:00)	Hyfforddiant i Aelodau'r Pwyllgor Cynllunio / Planning Committee Members Training	Rhithiol / Virtual	Gareth Jones/Keira Sweeney/Rebeca Jones
Mehefin 8 June (10:00 – 11:00)	Gwybodaeth am Bobl : Eich Cyfrifoldeb Chi / Information about People : Your Responsibility	Rhithiol / Virtual	Helen Mary Parry (Rheolwr Gwybodaeth / Information Manager)
Mehefin 9 June (10:00 – 12:30)	Y Cod Ymddygiad / The Code of Conduct	Rhithiol / virtual	Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol / Head of Legal Service)
Mehefin 22 June (10:00 – 11:00) (14:00 – 15:00)	Cyflwyniad i Opsiynau Tai Gwynedd / Introduction to Gwynedd Housing Options	Rhithiol / virtual	Swyddogion Amrywiol (Tai ac Eiddo)
Mehefin 29 June (10:00 – 12:30)	Hyfforddiant i Aelodau'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio / Training for the Governance & Audit Committee Members	Rhithiol / Virtual	Dewi Morgan / Luned Fon Jones
	Cyflwyniad i Ddigartrefedd / Introduction to Homelessness		

Mehefin 30 June	(10:00 – 11:00) (16:00 – 17:00)		Rhithiol / virtual	Swyddogion Amrywiol (Tai ac Eiddo)
Gorffennaf 7 July	(10:00 – 11:00) (16:00 – 17:00)	Cyflwyniad i'r Cynllun Gweithredu Tai / Introduction to the Housing Action Plan	Rhithiol / virtual	Swyddogion Amrywiol (Tai ac Eiddo)
Gorffennaf 13 July	(10:00 – 12:30) (2:00 – 4:30)	Eich Cyfrifoldeb dros Gydraddoldeb / Your Responsibility for Equality	Rhithiol / Virtual	Delyth Gadlys Williams
Gorffennaf 25 July	(4:00 – 5:00)	Gofal Cartref – Diweddariad ar y model Newydd Home Care – Update on the new model	Rhithiol / Virtual	Meilys Haulfryn Smith, Sian Wyn Griffiths
Medi 8 September	(2:00 – 3:30)	Arwain yn Ddiogel a Diogelwch Personol / Safe Leadership & Personal Safety (Sesiwn dwyieithog / bilingual session)	Rhithiol / virtual (Zoom)	Catrin Love (Ymgynghorydd Iechyd Diogelwch a Lles / Health, Safety & Wellbeing Consultant)
Medi 9 September	(10:00 – 11:00)	Cadeirio Pwyllgorau Craffu – Agweddau Cyfreithiol / Chairing Scrutiny Committees – Legal Aspects)	Rhithiol / virtual	Sion Huws
Medi 14 September	(2:00 – 4:30)	Eich Cyfrifoldeb dros Gydraddoldeb / Your Responsibility for Equality	Rhithiol / virtual	Delyth Gadlys Williams
Medi 21 September	(10:00 – 12:30)	Y Cod Ymddygiad / The Code of Conduct	Rhithiol / virtual	Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol / Head of Legal Service)
Medi 28 September	(2:00 – 3:00)	Gwybodaeth am Bobl : Eich Cyfrifoldeb Chi / Information about People : Your Responsibility	Rhithiol / virtual	Helen Mary Parry
Medi 29 September	(2:00 – 3:30)	Arwain yn Ddiogel a Diogelwch Personol / Safe Leadership & Personal Safety (Sesiwn Cymraeg / Welsh medium session)	Rhithiol / virtual (Teams)	Catrin Love
Hydref 5 October	(1:30 – 3:30)	Catgoreiddio Ysgolion yn ôl y ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg / Categorising Schools according to the Welsh language provision	Rhithiol / virtual	Debbie Williams-Jones
Hydref 10 October	(2:00 – 3:30)		Rhithiol / virtual	

Hydref 12 October	(10:00 – 11:30)	Polisi Cynllunio a'r Cynllun Datblygu Lleol / Planning Policy & the Local Development Plan		Gareth Jones a Rebeca Angharad Jones
Hydref 12 October	(2:00 – 3:00)	Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol / Future Generations Wellbeing Act	Rhithiol / virtual	Dewi Wyn Jones a Sandra Thomas
Hydref 27 October	(10:00 – 11:00)			
Hydref 19 October	(2:00 – 3:30)	Ffordd Gwynedd	Rhithiol / virtual	Dafydd Gibbard (Prif Weithredwr/Chief Executive)
Tachwedd 9 November	(10:00 – 11:00)	Diogelu Plant ac Oedolion / Safeguarding Children & Adults	Rhithiol / virtual	Dafydd Paul / Mannon Trappe
Tachwedd 16 November	(2:00 – 3:00)			
Tachwedd 11 November	(10:00 – 11:30)	Ffordd Gwynedd	Rhithiol / virtual	Geraint Owen a Carey Cartwright
Tachwedd 11 November	(1:00 – 2:30)	Hyfforddiant i'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio – Y Broses Gwynion The Complaints Procedure – Training for the Governance & Audit Committee	Rhithiol / Virtual	Matthew Harris (Ombudsman)
Tachwedd 22 November	(1:30 – 4:30)	Amrywiaeth mewn Democratiaeth i Ferched/ Diversity in Democracy for Women	Rhithiol / Virtual	Dr Jessica Laimann Swyddog Polisi a Materion Cyhoeddus Women's Equality Network (WEN) Wales / Rhwydwaith Cydraddoldeb Menywod (RhCM) Cymru
Tachwedd 24 November	(10:00 – 11:00) (3:00 – 4:00)	Rhiantu Corfforaethol / Corporate Parenting	Rhithiol / virtual	Marian Parry Hughes / Aled Gibbard
I'w gadarnhau / To be confirmed				
Rhagfyr 6 December	(1:30 – 3:00)	Gwneud i Gyfryngau Cymdeithasol weithio i Gynghorwyr / Making Social Media work for Councillors	I'w gadarnhau / To be confirmed	I'w gadarnhau / To be confirmed
Rhagfyr 15 December	(10:00 – 11:30)			
Rhagfyr 14 December	(10:00 – 11:00)	Safle Treftadaeth y Byd / World Heritage Site	Rhithiol / virtual	Rebeca Angharad Jones / Roland Evans
Rhagfyr 15 December	(3:30 – 5:00)			
Ionawr 11 January 2023	(10:00 – 11:30)	Anwytho Llywodraethwyr Newydd / New Governors Induction	Rhithiol / virtual	Buddug Mair Huws

Ionawr 12 a 13 January 2023 (9:30 – 4:30)	Cymorth Cyntaf Iechyd Meddwl / Mental Health First Aid	Wyneb i Wyneb (Ystafell LLYFNI Room, Caernarfon)	Bethan Roberts
I'w gadarnhau / To be confirmed Ionawr 19 January (10:00 – 11:30)	I'w gadarnhau / To be confirmed Gwneud i Gyfryngau Cymdeithasol weithio i Gynghorwyr / Making Social Media work for Councillors	I'w gadarnhau / To be confirmed	I'w gadarnhau / To be confirmed
Ionawr 25 January (1:30 – 4:00) (5:30 – 8:00)	Eich Cyfrifoldeb dros Gydraddoldeb / Your Responsibility for Equality	Rhithiol / Virtual	Delyth Gadlys Williams
Chwefror 1 February 2023 (1:30 – 3:00) (5:30 – 7:00)	Arwain yn Ddiogel a Diogelwch Personol / Safe Leadership & Personal Safety	Rhithiol / Virtual	Catrin Love
Chwefror 8 February 2023 (10:00 – 11:30) Chwefror 9 February 2023 (3:30 – 5:00)	Trefniadau Cwynion Ysgol – y gwahanol fathau o gwynion, pa Bolisi sy'n berthnasol a sut mae delio â nhw / School Complaints Procedures – the different types of complaints, what Policies are appropriate and how to deal with them.	Rhithiol / Virtual	Buddug Mair Huws
Mawrth / Ebrill 2023 (I'w gadarnhau / To be confirmed)	Arwain Newid yn y Gymuned / Leading Change in the Community	Rhithiol / Virtual	Carey Cartwright & Ffion Bryn Jones
Mawrth / Ebrill 2023 (I'w gadarnhau / to be confirmed)	Deall Egwyddorion Ffordd Gwynedd / Understanding the principles of Ffordd Gwynedd	Rhithiol / Virtual	Geraint Owen & Carey Cartwright